

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ DİNC ƏHALİYƏ VƏ MÜLKİ İNFRASTRUKTURA DƏYMIŞ ZIYAN

27.09.2020-30.10.2020, saat 08:00

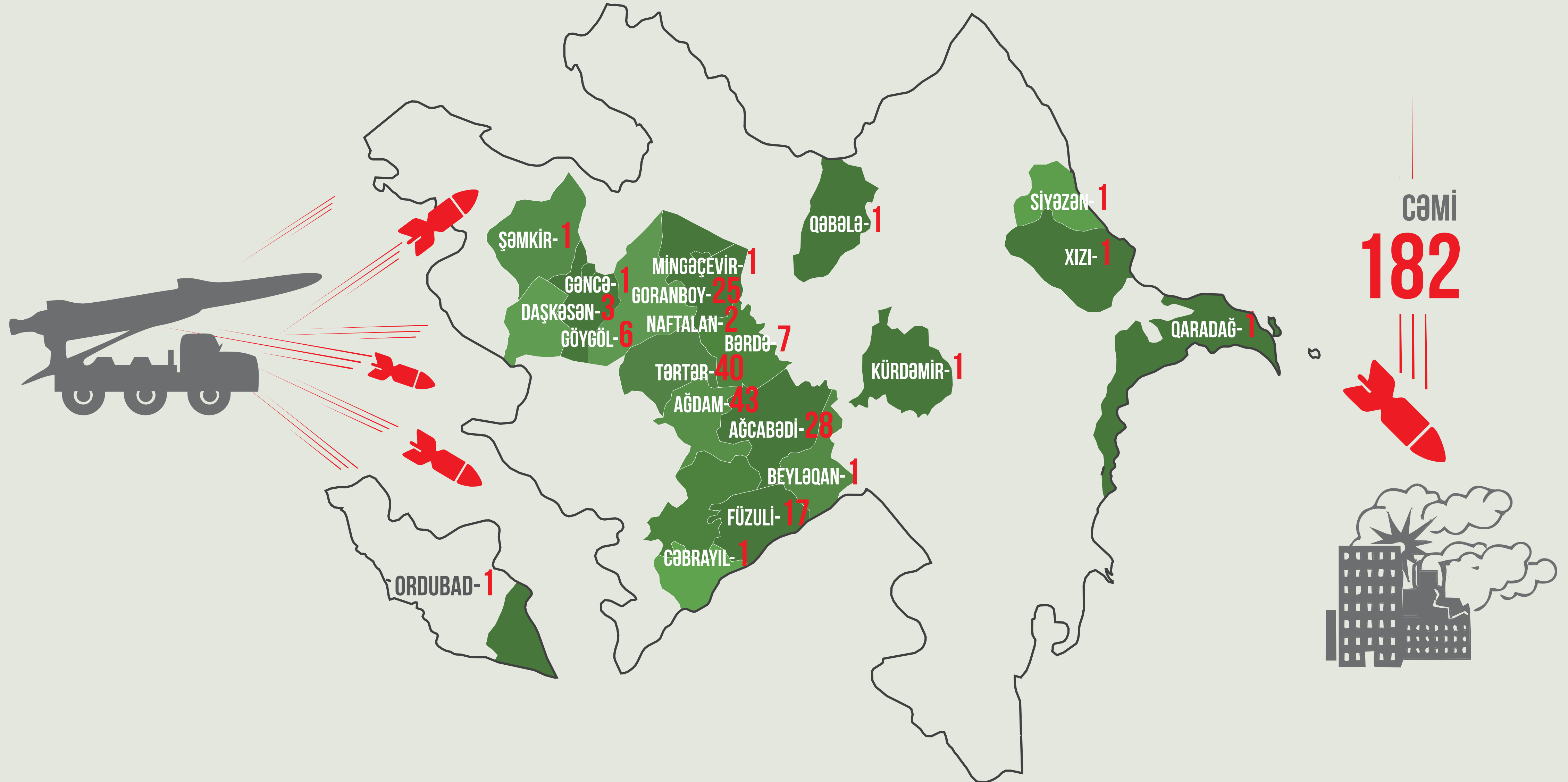
ERMƏNİSTAN AZƏRBAYCANIN 182 YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏSİNƏ MƏRMİ ATMIŞDIR	3
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANIN YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏLƏRİNƏ ATDIĞI RAKETLƏRİN SAYI	4
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANIN YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏLƏRİNƏ ATDIĞI MƏRMİLƏRİN SAYI	5
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ HƏLAK OLMUŞ VƏ YARALANMIŞ MÜLKİ ŞƏXSLƏR	6
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ TIKİLİLƏRİN RAYONLAR ÜZRƏ BÖLGÜSÜ	7
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ TIKİLİLƏRİN TƏRKİBİ	8
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ TIKİLİLƏRİN TƏRKİBİ	9
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ DİNİ OBYEKTlər (MƏSCİD, KİLSƏ, QƏBİRSTANLIQ) VƏ ABİDƏLƏR	10
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ KOMMUNİKASIYA VƏ XİDMƏT SAHƏLƏRİ	11
ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ TƏLƏF OLMUŞ MAL-QARA	12
ARAYIŞ: ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ DİNC ƏHALİYƏ VƏ MÜLKİ İNFRASTRUKTURA DƏYMIŞ ZİYAN BARƏDƏ	13

ERMƏNİSTAN AZƏRBAYCANIN 182 YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏSİNƏ MƏRMİ ATMIŞDIR

(27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

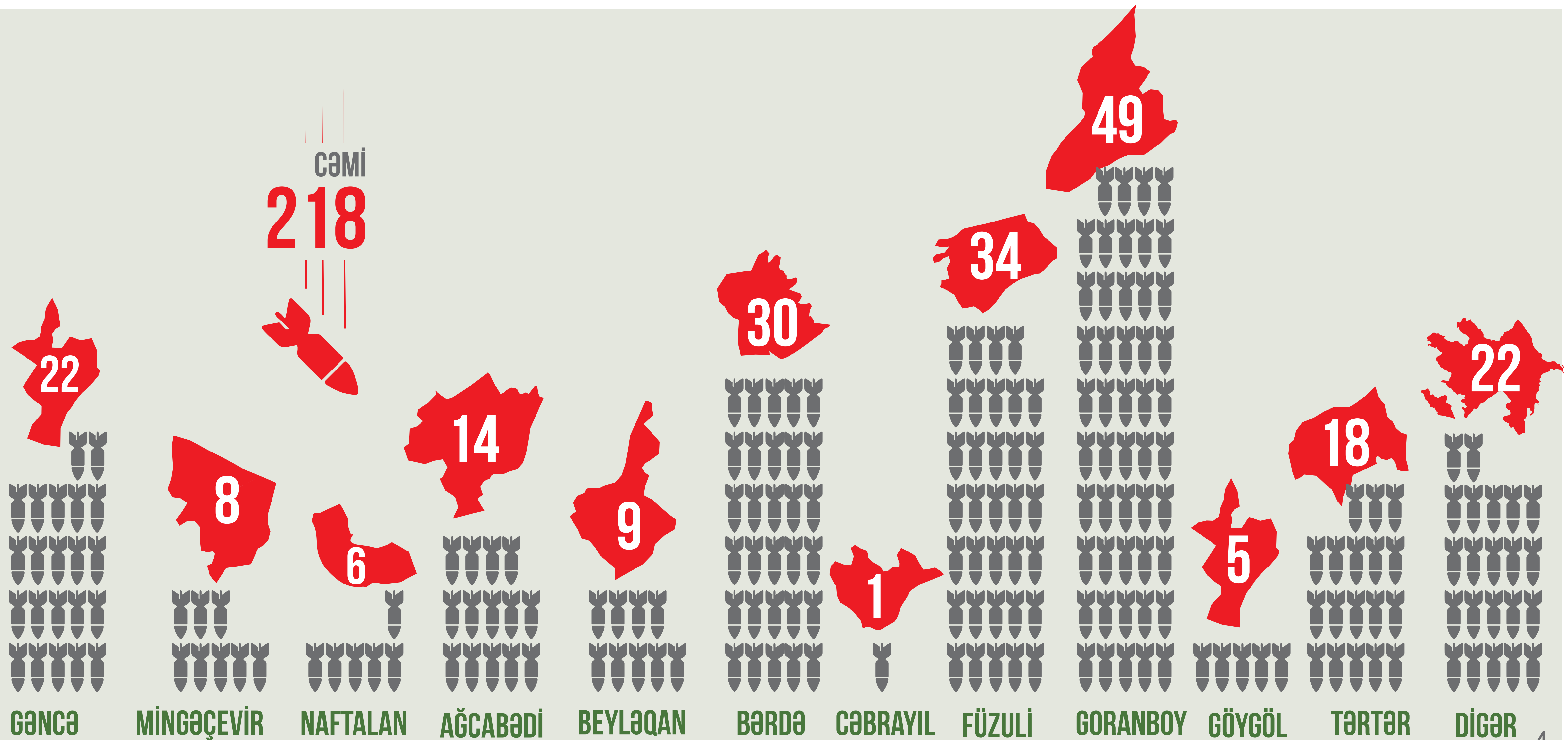

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANIN YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏLƏRİNƏ ATDIĞI RAKETLƏRİN SAYI

(27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

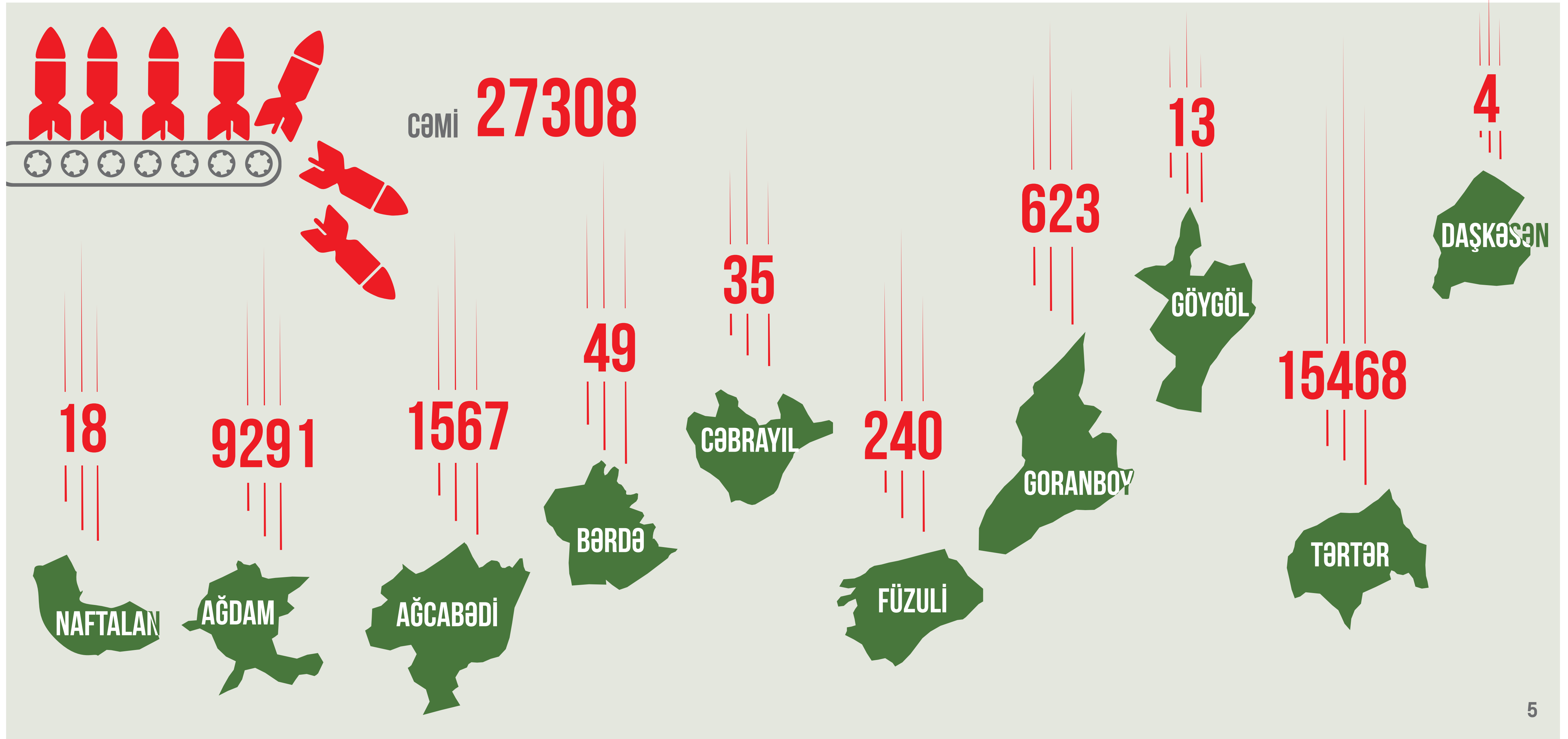

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANIN YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏLƏRİNƏ ATDIĞI MƏRMİLƏRİN SAYI

(27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ HƏLAK OLMUŞ VƏ YARALANMIŞ MÜLKİ ŞƏXSLƏR (27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

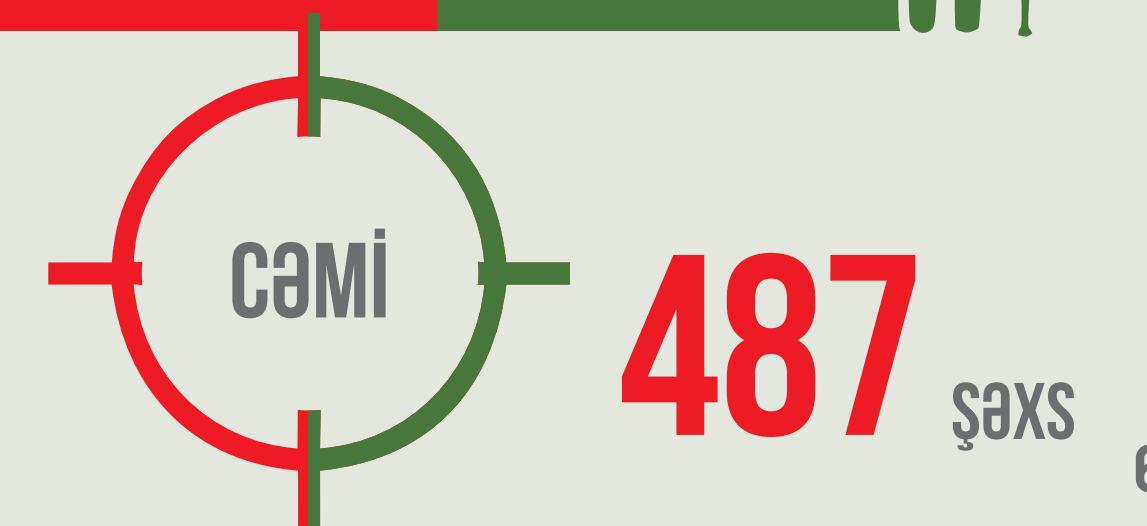

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

 HƏLAK OLMUŞ MÜLKİ ŞƏXSLƏR

 YARALANMIŞ MÜLKİ ŞƏXSLƏR

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ TİKİLİLƏRİN RAYONLAR ÜZRƏ BÖLGÜSÜ (27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

130

GƏNCƏ

349

AĞCABƏDİ

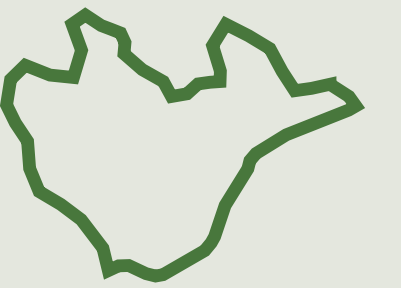
1102

TƏRTƏR

44

CƏBRAYIL

11

MİNGƏÇEVİR

CƏMI **2753**

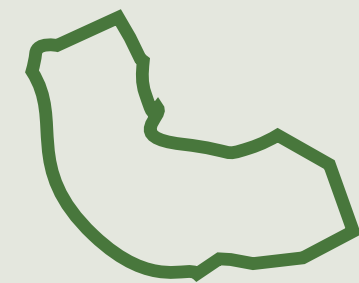
37

FÜZULİ

3

NAFTALAN

161

GORANBOY

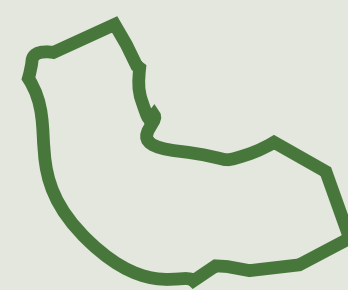
775

AĞDAM

48

BƏRDƏ

71

BEYLƏQAN

19

QƏBƏLƏ

3

GÖYGÖL

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ TİKİLİLƏRİN TƏRKİBİ (27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

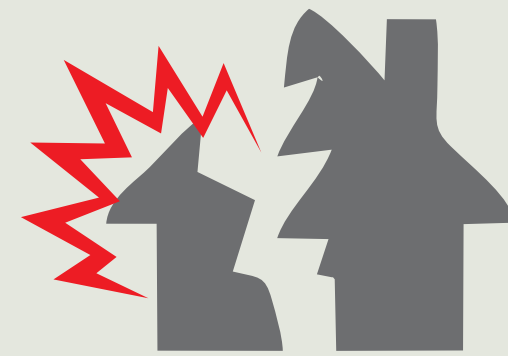
Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

CƏMI **2713**

2442 FƏRDİ YAŞAYIŞ EVLƏRİ

311 YARDIMÇI TİKİLİLƏR

TAMAMİLƏ DAĞILMIŞ

277

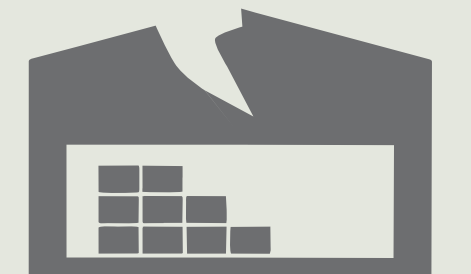
ZİYAN DƏYMIŞ

2165

TAMAMİLƏ DAĞILMIŞ

70

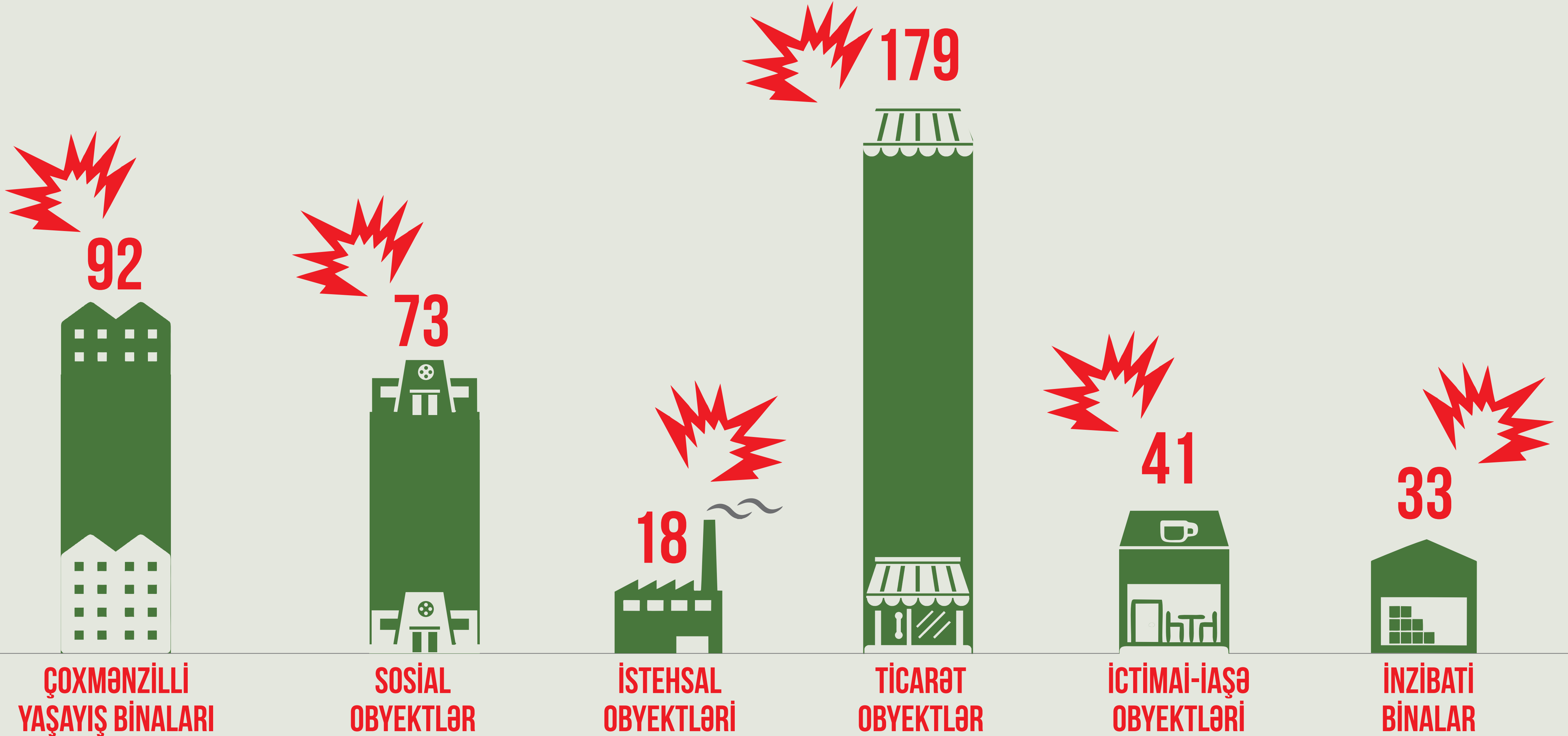
ZİYAN DƏYMIŞ

241

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ TİKİLİLƏRİN TƏRKİBİ (27.09.2020-30.10.2020, SAAT 08:00)

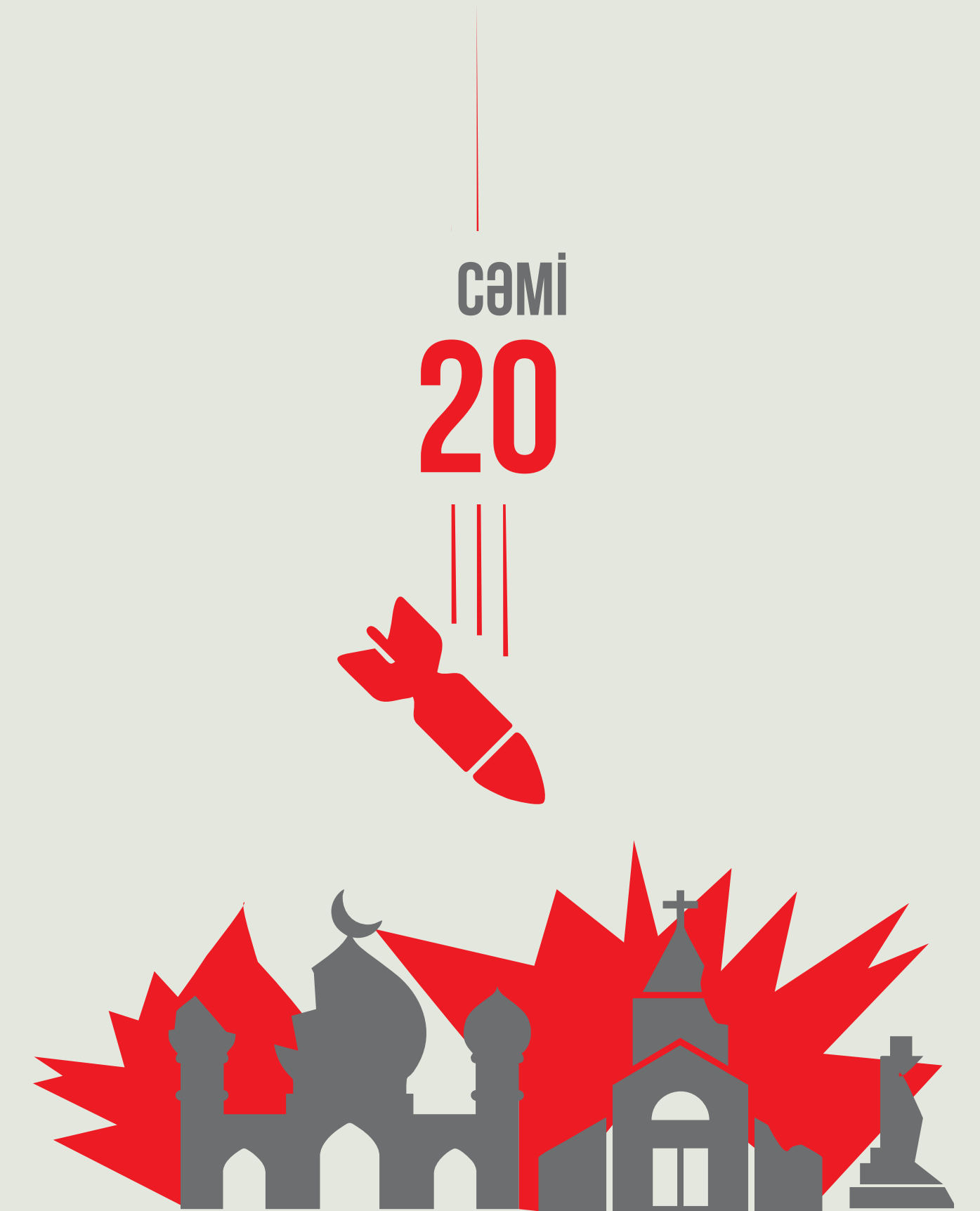
Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ DİNİ OBYEKTlər (MƏSCİD, KİLSƏ, QƏBİRSTANLIQ) VƏ ABİDƏLƏR

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ ZİYAN DƏYMIŞ KOMMUNİKASIYA VƏ XİDMƏT SAHƏLƏRİ

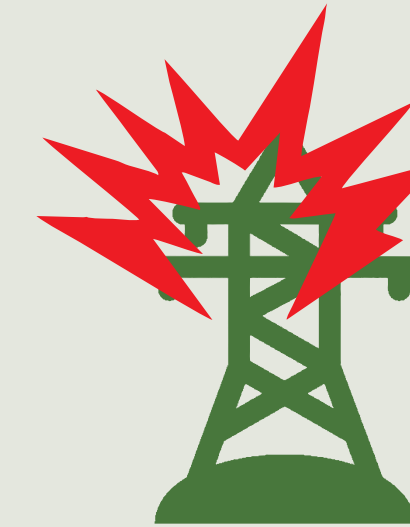
Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İSTİLİK TƏCHİZATI
OBYEKTlərİ

SU TƏCHİZATI
OBYEKTlərİ

ELEKTRİK TƏCHİZATI
OBYEKTlərİ

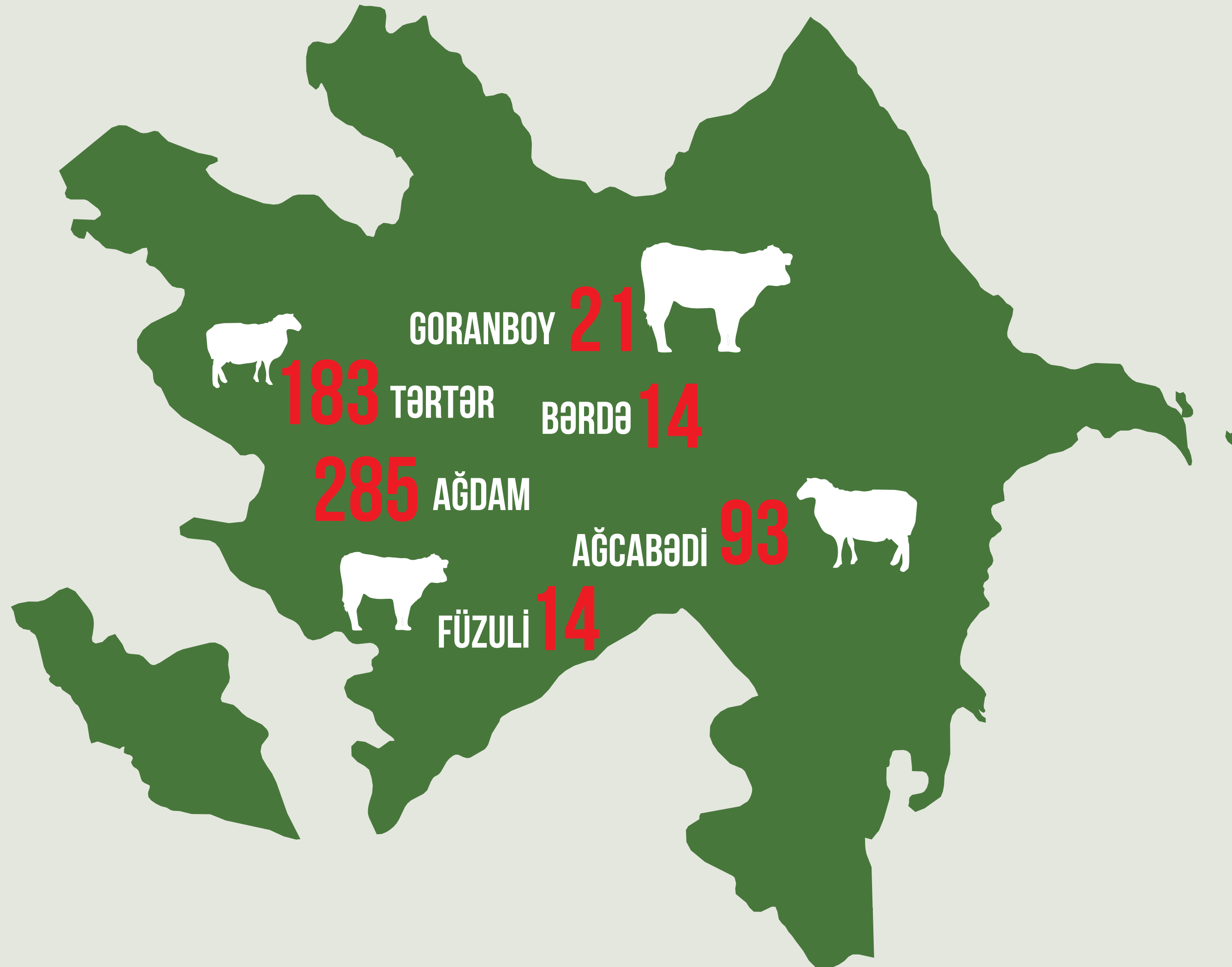
XİDMƏT
SAHƏLƏRİ

	İSTİLİK TƏCHİZATI OBYEKTlərİ	SU TƏCHİZATI OBYEKTlərİ	ELEKTRİK TƏCHİZATI OBYEKTlərİ	XİDMƏT SAHƏLƏRİ
GƏNCƏ				22
AĞDAM		1		4
AĞCABƏDİ		5	2	3
FÜZULİ			1	
TƏRTƏR	1	3		5

ERMƏNİSTANIN AZƏRBAYCANA TƏCAVÜZÜ NƏTİCƏSİNDƏ TƏLƏF OLMUŞ MAL-QARA

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

Azərbaycan işğal olunmuş torpaqlarını azad etmə uğrunda həyata keçirdiyi Vətən müharibəsində hər gün yeni uğurlara imza ataraq düşməyə dövlətimizin, xalqımızın və ordumuzun gücünü sübut edir. Döyüş meydanında ağır məğlubiyyətlərlə üzləşən Ermənistan isə ordumuzun hər yeni uğuruna yalnız bir o qədər aciz, azğın və namərd şəkildə reaksiya verməyi bacarır. Ermənistan ordusu dəfələrlə döyüş meydanından uzaq olan, hərbi obyektlərin olmadığı və mülki vətəndaşların məskunlaşdığı Azərbaycan torpaqlarını hədəf alaraq raket və mərmilər vasitəsilə kütləvi itkilərə səbəb olan hadisələr törədib. 27 sentyabr 2020-ci il - 30 oktyabr 2020-ci il saat 08:00-a olan göstəricilərə əsasən **182-dən artıq məntəqə düşmən hədəfinə çevrilib və bu məntəqələrə 27 mindən artıq mərmə və 218 raket atılıb**. Atılan raket sayının çoxluğuna görə Goranboy, Füzuli, Bərdə və Gəncə şəhərləri, mərmilərin sayına görə isə Tərtər və Ağdam rayonlarını xüsusi qeyd etmək olar. Lakin ən çox insan tələfatı Bərdədə-27, Gəncədə-26 və Tərtərdə-17 nəfər olub. Sentyabrın 27-dən oktyabrın 30-na Ermənistan tərəfindən atılan raket və mərmilər nəticəsində **91 mülki vətəndaş həyatını itirib, 396 nəfər xəsarət alıb, 2442 yaşayış evi, 92 çoxmərtəbəli yaşayış binası və 423 mülki obyekt dağıdılıb**.

Zərbələr nəticəsində **13 kommunal infrastruktur obyektinə** də ziyan dəyib. Onlardan 9-u su təchizatı, 3-ü elektrik təchizatı və 1-i istilik təchizatı obyektinə olub.

Ziyan dəymiş dini obyektləri və abidələri də xüsusi qeyd etmək lazımdır. Belə ki, **17 dini obyekt** zərər görüb- bura

məscid, kilsə və qəbiristanlıqlar aiddir. Həmçinin, Gəncə, Tərtər və Ağdamda yerləşən **3 tarixi abidəyə** də ziyan dəyib.

Mülki əhaliyə hücum etməklə Ermənistan həm də 1949-cu ildə qəbul edilmiş Cenevrə konvensiyalarını pozur. Bu konvensiyalar və əlavə edilmiş protokollar mülki əhaliyə köməklik göstərmək və ümumilikdə, humanitar hüquq ilə mühafizə edilən şəxslərə qarşı müvafiq rəftarı təmin etmək hüququnu müəyyən edir.

Düşmənin dinc əhalini hədəfə alması özü özlüyündə terror aktı olaraq qiymətləndirilərək bütün dünyanı heyrətə salıb. Üstəlik bu hadisələrin qadağan olunmuş silahlar vasitəsilə həyata keçirilməsi düşmənin azğınlığını iki qat artırır. Belə ki, ermənilərin Azərbaycanın yaşayış məntəqələrinə atdığı raketlər insanların sıx məskunlaşdığı və mülki yaşayış məntəqələrinin olduğu ərazilərdə istifadəsi qadağan olunan **kaset tipli raketlər** olub. Bununla da, Ermənistan Kaset Silahları üzrə Konvensiyasının (CCM) tələblərini kobud surətdə pozur. Hansı ki, İsveçrə, Kaset Silahları üzrə Konvensiyasının prezidenti olaraq, bəyanat verib ki, Qarabağdakı qarşıdurmada kaset döyüş sursatlarının istifadəsi iddialarına dair məlumatlardan çox narahatdır. İsveçrə, hər hansı bir qarşıdurmada tərəfləri beynəlxalq humanitar qanuna tam hörmət etməyə və kasetli döyüş sursatından istifadə etməməyə çağırır. İsveçrə hökuməti Kaset Silahları üzrə Konvensiyasının qüvvəyə minməsindən 10 il keçməsinə baxmayaraq, hələ də bu sursatdan istifadə edilməsindən təəssüflənir.

“Human Rights Watch” və “Amnesty International” təşkilatları da Azərbaycanın mülki əhalisinə və infrastrukturuna Ermənistan tərəfindən qadağan olunmuş kasetli bombalardan istifadə etməklə hücumları öz hesabatlarında təsdiq etmişdir. Bundan sonra beynəlxalq konvensiyanın tələbinə uyğun olaraq kasetli bombanın Ermənistan tərəfindən istifadəsi, inkişafı, istehsalı, əldə edilməsi, yığılması, saxlanması da daxil olmaqla fəaliyyətlərə qarşı preventiv tədbirlər görülməlidir.

Yaşanan dəhşətli hadisələr bütün dünyanı sarsıtsa da xalqımız döyüş ruhunu, birliyini və iradəsini itirməyərək daha da əzmlə və mərdcəsinə Ali Baş Komandanı və ordumuzu mənəvi olaraq dəstəkləməyə davam edir. Həyatını itirmiş mülki həmvətənlərimizin qisasını isə rəşadətli ordumuz döyüş meydanında müvəffəqiyyətlə alır. Buna baxmayaraq, Ermənistan törətdiyi insanlığa qarşı cinayət və terror hadisələrinə görə beynəlxalq hüquq qarşısında da cavab verməli olacaq. Belə ki, beynəlxalq hüquqi normalarda beynəlxalq hüquq subyektinin digər eyni dərəcəli subyektə qarşı öhdəlikləri pozaraq vurduğu ziyan mütləq məsuliyyət olaraq qiymətləndirilir və bir neçə instansiyada cəzalandırılması nəzərdə tutulur. Bu məsələlər həm **BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası və Ədalət Məhkəməsi, həmçinin, Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi** tərəfindən tənzimlənir. Sentyabrın 27-dən bu günə törədilmiş hadisələr **BMT-nin Kompensasiya Komissiyasının təzminat verilməsini nəzərdə tutduğu 6 kateqoriyadan 5-i üzrə Ermənistanın məsuliyyətə cəlb olunmasını mümkün edir**. Bu proseduralarda xəsarət almış şəxslər, həyatını itirmiş insanların yaxın ailə üzvləri, maddi zərərlə üzləşmiş obyektlərin sahibləri, dövlət obyektlərinə dəymiş zərəre

görə dövlət, ətrafa dəymiş ziyana görə isə dövlət və beynəlxalq təşkilatlar kompensasiya alan tərəf qismində çıxış edə bilər.

Tarixən dünya təcrübəsində də hərbi və insanlığa qarşı cinayətlər, terror hadisələri nəticəsində zərər çəkən tərəflər əks tərəfdən reparasiya (vurulmuş zərərin müxtəlif vasitələrlə qarşılınması) və ya kompensasiya tələb etmişdir.

Bütün bu törədilmiş hadisələr xarici diplomatik korpus nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdə olan üzvləri və humanitar layihələri həyata keçirən şəxslər tərəfindən də çox yaxından izlənilir. Hətta həyatını itirən və xəsarət alanlar sırasında Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyətinin könüllüləri də var. Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) Avrasiya regionu üzrə direktoru Martin Şüeppe açıqlamasında bildirir ki, Komitənin nümayəndələri də Azərbaycanda ölüm hallarına, yaralanmalara və dağıntılara səbəb olan yaşayış yerlərinin intensiv şəkildə mərmilə atəşinə məruz qalmasına şahid olub.

Ermənistanın düşünülmədən həyata keçirdiyi terror aktları əhatə dairəsini genişləndirməklə ermənilərin nə dərəcədə anti-humanist hərbi siyasət həyata keçirdiyini bütün dünyaya tanıtdı. Bu da onu göstərir ki, Ermənistanın beynəlxalq hüquqi normalara görə məsuliyyətə cəlb olunması üçün beynəlxalq arenadan şahidlər də onların əleyhinə çıxış edəcək.